

securitas imperii

securitas imperii

ústav pro studium
totalitních režimů

16

16
(01/2010)

Václav Veber
O rehabilitacích a o tom, co s nimi souvisí

Kamil Nedvědický
Právní pohled na III. odboj

Jan Cholínský
Nesmiřitelný rozkol 1948–1956

Jaroslav Rokoský
Bratři František a Josef Bogatajovi

Pavel Žáček
Fáma o smrti Martina Šmída
a její vyšetřování

 ústav pro studium
totalitních režimů

securitas imperii

16

(01/2010)

Václav Veber

O rehabilitacích a o tom, co s nimi souvisí

Kamil Nedvědický

Právní pohled na III. odboj

Jan Cholínský

Nesmiřitelný rozkol 1948–1956.

Jaroslav Rokoský

Bratři František a Josef Bogatajovi

Pavel Žáček

Fáma o smrti Martina Šmída
a její vyšetřování.

securitas imperii

REDAKČNÍ RADA

VEDOUcí REDAKTOR:

Mgr. Libor Svoboda, Ph.D.

PŘESEDÁ REDAKČNÍ RADY:

PhDr. Jan Kalous

ČLENOVÉ REDAKČNÍ RADY:

PhDr. Lukáš Babka

Dr. Eva Hahnová

Mgr. Zdeněk Hazdra

doc. PhDr. Vít Hloušek, Ph.D.

Mgr. Norbert Kmeť, CSc.

doc. PhDr. Karel Konečný, CSc.

PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D.

Mgr. Světlana Ptáčnicková

Mgr. Vojtěch Ripka

PhDr. Jaroslav Rokoský, Ph.D.

prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

doc. PhDr. Václav Veber, CSc.

Príspevky do *Securitas Imperii* jsou vybírány v oboustranně anonymním odborném recenzním řízení (peer review), které odpovídá požadavkům Rady vlády pro vědu a výzkum. Více informací o zasílání příspěvků a průběhu recenzního řízení naleznete na www.ustrcr.cz/cs/securitas-imperii.

Securitas Imperii 16 (01/2010)

vychází dvakrát ročně

Vydává: Ústav pro studium totalitních režimů

Vedoucí redaktor: Libor Svoboda

Jazyková redakce: Marie Bernardová, Jana Kudělková

Odborná redakce: Patrik Virkner

Anglická redakce: Coílín O'Connor

Grafická úprava: Zuzana Michálková

Sazba: Zuzana Michálková

Poštovní adresa redakce: Siwiewcova 2, Praha 3, 130 00

Tisk: Dragon Press, s. r. o., Klatovy

ISSN 1804-1612

Evidenční číslo: MK ČR E 19249

info@ustrcr.cz

www.ustrcr.cz

OBSAH

STUDIE	Václav Veber ♦ O rehabilitacích a o tom, co s nimi souvisí	10
	Kamil Nedvědický ♦ Právní pohled na III. odboj	30
	Jan Cholínský ♦ Nesmiřitelný rozkol 1948–1956. Politický aktivismus v první etapě českého exilového hnutí	52
	Jaroslav Rokoský ♦ Bratři František a Josef Bogatajovi. Protikomunistický odboj na jižní Moravě	88
DOKUMENTY	Pavel Žáček ♦ Fáma o smrti Martina Šmída a její vyšetřování. Rekonstrukce vyšetřovacího spisu Státní bezpečnosti	136
RECENZE	Jiří Němec ♦ FOUCAULT, Michel: <i>Zrození biopolitiky. Kurz na Collège de France (1978–1979)</i>	196
	Ondřej Cinkajzl ♦ GRIFFIN, Roger – LOH, Werner – UMLAND, Andrea (eds.): <i>Fascism Past and Present, West and East</i>	199
	Ondřej Cinkajzl ♦ PAXTON, Robert O.: <i>Anatomie fašismu</i>	204
	Vítězslav Sommer ♦ KOPEČEK, Michal: <i>Hledání ztraceného smyslu revoluce. Zrod a počátky marxistického revizionismu ve střední Evropě 1953–1960</i>	208
	Markéta Doležalová ♦ PEJČOCH, Ivo: <i>Vojenské osoby popravené v období politických procesů v Československu v letech 1948–1955</i>	213
	Lukáš Cvrček ♦ HOPPE, Jiří: <i>Opozice 68. Sociální demokracie, KAN a K231 v období Pražského jara</i>	218
	Martin Tichý ♦ MAYER, Françoise: <i>Češi a jejich komunismus. Paměť a politická identita</i>	221
ANOTACE	RUPNIK, Jacques: <i>Příliš brzy unavená demokracie – rozhovor s Karlem Hviždálovou</i>	228
	KAPLAN, Karel – PALEČEK, Pavel: <i>Komunistický režim a politické procesy v Československu</i>	229
	TOMÁŠEK, Dušan: <i>Vláda emigrantů. Duben – listopad 1945</i>	230

	KAPLAN, Karel: <i>Poúnorový exil 1948–49</i>	231
	ŠTROUGAL, Lubomír: <i>Paměti a úvahy</i>	233
	VANĚK, Miroslav (ed.): <i>Mocni? A bezmocni? Politické elity a disent v období tzv. normalizace. Interpretací studie životopisných interview</i>	234
	PŘIDAL, Jan: <i>Konec selského stavu na Olomoucku. Čas násilí – doba temna</i>	236
	SLAVÍK, Jan: <i>Leninova vláda (1917–1924)</i>	237
ZPRÁVY	Markéta Doležalová ♦ <i>Mezinárodní konference Zločiny komunistických režimů</i>	242
	Martin Tichý ♦ <i>Mystifikace dějinami, mystifikace v dějinách. Využívání a překrucování dějin a školní dějepis</i>	247
	Lukáš Cvrček ♦ <i>Výstava Škaredá středa. Nálet na Prahu 14. února 1945.</i>	251
	Petra Šustrová ♦ <i>Výstava Vergessene Vernichtung? Polnische und tschechische Intelligenz in den Konzentrationslagern Sachsenhausen und Ravensbrück am Beginn des 2. Weltkriegs</i>	253
SUMMARY		258
INFORMACE PRO AUTORY		264

INFORMACE O AUTORECH

Mgr. **Jan Cholínský**, nar. 1965 – historik, zabývá se výzkumem politického aktivismu českých exulantů a dějinami českého skautingu. Je předním propagátorem a v České republice i jediným vydavatelem díla exilového historika Josefa Kalvody, o kterém v roce 2002 publikoval monografii *Poutník Josef Kalvoda*.

JUDr. **Kamil Nedvědický**, nar. 1977 – působí jako právník v Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR. Ve své badatelské činnosti se zabývá především azylovým a migračním právem, právními dějinami, ústavním a správním právem a problematikou lidských práv a občanských svobod. Publikuje v odborných časopisech ASPI, *Právník*, *Správní právo*, *Revue církevního práva*, *Veřejná správa* atd.

PhDr. **Jaroslav Rokoský**, Ph. D., nar. 1969 – historik, pracovník Ústavu pro studium totalitních režimů, přednáší moderní dějiny na Filozofické fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Publikoval řadu odborných studií věnovaných dějinám politického stranictví v českých zemích, především historii Agrární strany. V tisku je jeho obsáhlá monografie *Rudolf Beran a jeho doba*.

Doc. PhDr. **Václav Veber**, nar. 1931 – pracuje na Univerzitě Pardubice (Ústav historických věd Filozofické fakulty) a v Ústavu pro studium totalitních režimů. Specializuje se na politické dějiny 20. století, především na dějiny Ruska a východní Evropy, dějiny evropské integrace a nejnovější československé dějiny. Posledními jeho publikacemi jsou *Osudové únorové dny 1948* (NLN, Praha 2008) a *Dějiny sjednocené Evropy* (2., rozšířené vydání, NLN, Praha 2009).

PhDr. **Pavel Žáček**, Ph. D., nar. 1969 – historik a publicista. V letech 2008–2010 působil jako ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů. V minulosti byl členem Rady České televize a redakčních rad několika odborných časopisů a sborníků (*Securitas Imperii*, *Paměť národa*, *Historie a vojenství*). Specializuje se na dějiny bezpečnostních složek. Na toto téma publikoval řadu knih a odborných studií. Do tisku chystá knihu, v níž se zabývá činností a působením Státní bezpečnosti v Praze v roce 1968.